

عراقچی درباریس

پیام مکتوب روحانی به مکرون تسلیم شد

گروه سیاست: عباس عراقچی، فرستاده ویژه روحانی، با پیام مکتوب حسن روحانی خطاب به امانوئل مکرون به پاریس رفت.در میانه بلاتکلیفی برجام و تنش در خلیج فارس بر سر نفتکش‌ها و کشتی‌های تجاری ایران و انگلیس، حسن روحانی...

صفحه ۱۵

چهارشنبه ۲ مرداد ۱۳۹۸ • ۲۱ ذی‌القعده ۱۴۴۰ • ۲۴ جولای ۲۰۱۹

تیتراها

قانونی با قابلیت دورزدن

چگونه اطلاعات حساب‌های مشکوک به پول شویی می‌تواند مخفی بماند

صفحه ۵

«شرق» بررسی می‌کند: تحزب در ایران

استمرار جبهه ملی امیدها و ناامیدی‌ها

صفحه ۳

کتابی که بیرانوند را منقلب کرد

صفحه ۱۴

هم‌اندیشی یا گعده انتخاباتی؟

صفحه ۳

گرانی در روستا رکورد زد

صفحه ۴

شاملویی دیگر

به‌مناسبت نوزدهمین سالگردِ شاملو

حافظ موسوی

صفحه ۸

حرف اول

بی‌قانونی در لغو امتیاز یک روزنامه

کامبیز نوروزی

لغو امتیاز روزنامه آرمان امروز از سوی هیئت نظارت بر مطبوعات، مغایر قانون مطبوعات است. هیئت نظارت بر مطبوعات، با استناد به تبصره ۳ ماده ۸ و تبصره ماده ۱۱ قانون مطبوعات اقدام به لغو امتیاز این روزنامه کرده است؛ اما هیچ‌یک از مواد یادشده به هیئت نظارت اجازه نمی‌دهد این روزنامه را لغو امتیاز کند.

اولاً؛ طبق تبصره ۳ ماده ۸ «واگذاری امتیاز نشریه به غیر، اعم از قطعی و شرطی و اجاره امثال آن ممنوع است و جرم محسوب می‌شود...». حتی به فرض آنکه مثلاً آرمان امروز واگذار شده باشد، این تبصره موجب لغو امتیاز از سوی هیئت نظارت با دادگاه نیست. برای روشن‌تر شدن این موضوع اضافه می‌شود که ضمانت اجرای تبصره ۳ ماده ۸ در ماده ۳۵ قانون مطبوعات ذکر شده است که باز هم هیچ ربطی به هیئت نظارت ندارد؛ بلکه رسیدگی به آن فقط در صلاحیت دادگاه است و مجازاتی به‌عنوان لغو امتیاز نیز ندارد.

ثانیاً؛ استناد به تبصره ماده ۱۱ نیز از یک نگاه حقوقی شگفت‌انگیز است. طبق تبصره ماده ۱۱ «در صورتی‌که صاحب پروانه یکی از شرایط مقرر در ماده ۹ این قانون را فاقد شود، به تشخیص هیئت نظارت... پروانه نشریه لغو می‌شود». شاید خواندن متن ماده ۹ قدری با آن زبان خشک حقوقی ملال‌آور باشد؛ ولی برای فهم موضوع بد نیست این ملال را تاب بیاوریم و مشاهده کنیم چه رخ داده است.

مقتاضی پروانه طبق ماده ۹ باید دارای شرایط زیر باشد:

- تابعیت ایران
- دارا بودن حداقل ۲۵ سال سن
- عدم حجر و ورشکستگی به ثقلب و تقصیر
- عدم اشتغال به فساد اخلاق و سابقه محکومیت کیفری... که موجب محرومیت از حقوق اجتماعی باشد
- داشتن صلاحیت علمی در حد لیسانس یا پایان سطح در علوم حوزوی
- پابندی و التزام عملی به قانون اساسی.

تصمیم هیئت نظارت بر مطبوعات به لغو امتیاز آرمان امروز، به استناد تبصره ماده ۱۱ به معنی آن است که صاحب‌امتیاز این روزنامه یکی از شش شرط فوق را از دست داده است.

ادامه در صفحه ۴

شورای شهر تهران بررسی حسابرسی سال ۹۳ را شروع کرد

سرنوشت نامعلوم طلب هزار میلیاردی

صفحه ۱۳

بررسی دوران ریاست آیت‌الله آملی‌لاریجانی بر قوه قضائیه کارنامه ۱۰ساله قاضی‌القضات

صفحه ۲

وکیلی در گفت‌وگو با «شرق» با اشاره به عملکرد فراکسیون امید قرار نبود نقش مجلس ششم را ایفا کنیم

صفحه ۶

گزارش

بوریس جانسون نخست‌وزیر جدید بریتانیا شد

محبوب ترامپ در خانه شماره ۱۰

او همچنین با تشکر از آن دسته از اعضای حزب محافظه‌کار که به او رای داده‌اند، گفت: «تردیدی نیست هستند کسانی که علاقه‌اند بودن رای شما را به پریش خواهند گرفت اما باید بگویم هیچ فرد و هیچ حزبی عقلانیت و خرد را در انحصار خود ندارد.» او درعین‌حال گفت: «مانند غولی خفته، ما ریسمان‌های تردید نسبت به خود و منفی‌بافی را قطع خواهیم کرد و برای این منظور، آموزش و پرورش بهتر، زیرساخت‌های بهتر، پلیس بیشتر ارتباط بهتر اینترنتی در هر خانه را ایجاد خواهیم کرد. ما این کشور حیرت‌آور را متحد کرده و به پیش خواهیم برد.»

جانسون در حالی هدایت یکی از مهم‌ترین کشورهای غربی را در دست گرفته است که به قول جرمی کوربین از حمایت کمتر از صد هزار نفر از

ادامه در صفحه ۷

یادداشت

چین و فتیله روشن تظاهرات هنگ‌کنگ

بر میهنشان سایه افکند. این توضیحات با این دلیل داده شد که میزان ترس قدرت مرکزی از تحركات يك سرزمین کوچک به نام هنگ‌کنگ که در آن‌سوی دیوار قرار گرفته، به‌سادگی روشن شود. ماجرای تازه در هنگ‌کنگ از کجا آغاز شد؟ باید گفت بیش از یک ماه است در آن سرزمین، لایحه استرداد مظنونان به دولت چین مطرح شده است و همین حکم، موجی از مخالفت‌های خیابانی را به راه انداخته است. باوجودآنکه دولت هنگ‌کنگ اعلام کرد تصویب این لایحه را به حال تعلیق درآورده ولی این اقدام، اعتراضات را به خاموشی نکشاندۀ است. تظاهرات‌کنندگان، با کدام پیش‌زمینه روانی، اصلاحات دموکراتیک را خواستار شده‌اند؟ استعفای رئیس اجرائی هنگ‌کنگ هم در میان صدها شنیده شده است. تعداد معترضان کف خیابان را تا دو میلیون نفر هم تخمین زده‌اند. آنها در یکی از روزهای گذشته با شکستن موانع راه، به دیوان عالی قضائی پا

ادامه در صفحه ۲

به مناسبت سی‌ویکمین سالگرد پذیرش قطع‌نامه

روایت محشمتی پور از جزئیات تصویب قطع‌نامه ۵۹۸

گروه سیاست: به مناسبت سی‌ویکمین سالگرد پذیرش قطع‌نامه ۵۹۸ توسط امام خمینی در گفت‌وگوهایی با وزیر کشور وقت و همچنین دو نفر از کارشناسان امور سیاسی و نظامی انجام دادیم و به شبهاتی که درباره پذیرش این قطع‌نامه مطرح شده...

صفحه ۲

سال شانزدهم • شماره ۳۴۸۳ • ۱۶صفحه • ۴۰۰۰ تومان

سرمقاله

ایران در بین ۳ نقطه هدف ترامپ

احمد عظیمی‌بلوریان • استاد پیشین مرینلد

رویدادهای جهانی در سده گذشته شباهت زیادی با تغییرات آب‌وهوایی داشته؛ هم‌اکنون که این یادداشت در دست تنظیم است، بحران‌های آب‌وهوایی و سیاسی پایه‌پای هم پیش می‌روند. دمای اروپای شمالی تا سیبیری، قاره آمریکا و همین خاورمیانه خودمان به‌صورت وخیمی افزایش یافته و سیل، توفان و زلزله همه‌جاگیر شده است. هم‌زمان درگیری‌های سیاسی نیز در جهان شدت گرفته و آن آرامشی که پس از جنگ جهانی دوم به وجود آمده بود، جای خود را به اغتشاش و دگرگونی در سراسر جهان داده است. شدت بحران در خاورمیانه به‌ویژه در ارتباط با ایران شاید قابل توجه باشد. نکته جالب در این بحران‌ها نقش قدرت‌های بزرگ جهانی به‌ویژه ایالات متحده آمریکاست که در ایجاد تنش در دوران ریاست‌جمهوری ترامپ شدت یافته، اما به‌دلیل روحیه متلاطم او نقش آمریکا بیشتر حالت نمایشی به خود گرفته است. سه نمونه بسیار بارزی که نشان‌دهنده رفتار نمایشی دونالد ترامپ در بیش از دو سالی است که از زمامداری او می‌گذرد، عبارت‌اند از بحران‌های ونزوئلا، کره شمالی و ایران. ونزوئلا در دو سال گذشته چنان مورد تاخت‌وتاز اقتصادی و سیاسی آمریکا واقع شد که اقتصاد آن به زیر صفر سقوط کرد. سران دولت آمریکا با گزینش جان‌شینیی برای مادورو چنان قاطعانه با تغییر رژیم آن کشور برخورد کردند که برای اذهان عمومی در پایش اوضاع جهان تردیدی وجود نداشت که او به‌زودی سقوط می‌کند. نماد این واژگونی کاهش بی‌سابقه ارزش واحد پول ونزوئلا بود. ترامپ و پمپئو با سربلندی خود را معمار تغییر رژیم آن کشور جلوه می‌دادند. صادرات نفت ونزوئلا به صفر رسید؛ اما دخالت‌های پشت پرده قدرت‌های دیگر جهانی از جمله روسیه و چین و شاید کمک‌های ایران ناگهان به نمایش سقوط در کشور مورد اشاره پایان داد. دومین مورد و پایه‌پای ایران، کره شمالی بود که در معرض فشار آمریکا قرار گرفت. کره‌شمالی با ونزوئلا تفاوت زیادی دارد. کره‌شمالی قدرت موشکی قابل توجه و احتمالا هسته‌ای دارد. این کشور روزی‌روزگاری در خط تهاجم و اشغال‌زاین بود؛ حالتی که کشورهای اروپای شرقی در دوران زمامداری هیتلر در آلمان به آن دچار شده بودند. اما آلمان و ژاپن در قوای محور هم‌بیمان بودند؛ اما به‌دلیل بمباران اتمی ژاپن توسط آمریکا و زمین‌رقت قدرت تهاجمی آن، کره شمالی از خطر اشغال‌زاین نجات یافت. داستان امروز کره شمالی وارونه چیزی است که پیش از بمباران ناکازاکی و هیروشیما وجود داشت؛ امروز قدرت موشکی کره شمالی تهدیدی برای ژاپن به شمار می‌آید. موقعیت جغرافیایی کره‌شمالی – قرارداشتن آن میان روسیه کنونی، کره‌جنوبی و چین – به‌صورتی است که آمریکا باید برای دخالت در آن کشور دو بار فکر کند. ساده‌ترین راه فرار از بروز یک بحران بسیار جدی به تحریک آمریکا در منطقه شرق آسیا همین حرکت نمایشی ترامپ در پاکدازدن به درون خاک کره شمالی و دست‌دادن و لیخنزدن در «اون»، رهبر کره شمالی بود. شمشک پایان یافت یا پرونده آن به‌صورت موقت به بایگانی سپرده شده است. تردیدی نیست که گفت‌وگوهای پشت پرده میان آمریکا، روسیه، چین و ژاپن در آرامش کنونی مؤثر بوده است. سسومین و آخرین نمایش قدرت‌طلبی آمریکا بازی آن کشور در خلیج فارس علیه ایران و تحریک کشورهای عربی است. این بازی واکنشی به رسوخ تدریجی قدرت‌های روسیه و چین از یک سو و فروش اسلحه به کشورهای خاورمیانه از سوی دیگر است. نمونه واکنش آمریکا به رفتارهای روسیه را هم‌اکنون می‌توان با فروش موشک‌های اس-۴۰۰ روسی به ترکیه ملاحظه کرد. ما آمار دقیق نداریم؛ اما ایالات متحده در چند سال گذشته مقادیر زیادی اسلحه و موشک به کشورهای عربی فروخته و هم‌زمان بهای فروش نفت منطقه را مدیریت کرده است تا بتواند استخراج نفت شل در آمریکا را به‌لحاظ اقتصادی توجیه‌پذیر کند. آمریکا در یک حرکت تدریجی بسیار محترمانه از دهه ۱۳۳۰ شمسی تاکنون پای خود را در خاورمیانه جای پای انگلیس گذارده و نقش اصلی حمایت از اسرائیل را بر عهده گرفته است. این حمایت در دوران هشت‌ساله زمامداری اوباما آن قدرها قوی نبود، به‌طوری‌که در یکی، دو سال پایان زمامداری او، رابطه‌اش با ناتانیاهو به حالت تعلل درآمده بود. ناتانیاهو که در سال آخر دوره اوباما به آمریکا رفت، موفق به ملاقات با او نشد و فقط توانست با کنگره آمریکا مذاکره کند. جنگ روانی شدید آمریکا علیه ایران و حضور فعال آن در منطقه خاورمیانه پس از انتخاب ترامپ به ریاست‌جمهوری و به‌دلیل رویدادهای اشاره‌شده در بالا، شباهت زیادی به برخورد آمریکا با ونزوئلا و کره شمالی دارد.

ادامه در صفحه ۲